

Εισήγηση Προέδρου Ο.ΜΕ.Δ. στην παρουσίαση της Ετήσιας Έκθεσης του Οργανισμού, ετών 2018 – 2023

Κατ' αρχάς, χαιρετίζουμε και ευχαριστούμε όλους για την παρουσία σας στην σημερινή παρουσίαση της εκθέσεως και ειδικά το Γενικό Γραμματέα και τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας, όπως και τους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων.

Η παρουσία σας μας τιμά.

Η παρουσίαση της εκθέσεως αφορά μεγάλο χρονικό διάστημα, 2018-2023, καθώς μεσολάβησαν αλλαγή διοικήσεως και η πανδημία του COVID. Πάντως, η δραστηριότητα του Οργανισμού προέκυπτε και την κατ' έτος δημοσιευόμενη έκθεσή του στο πλαίσιο της διαδικασίας του κατώτατου μισθού.

Η κύρια δραστηριότητα

Η ίδρυση του ΟΜΕΔ υπαγορεύθηκε από την ανάγκη εδραίωσης και υποστήριξης του κοινωνικού διαλόγου στη χώρα μας, μέσω των θεσμών αρχικά της μεσολάβησης και της διαιτησίας και στη συνέχεια της συμφιλίωσης, ως των προσφορότερων μέσων για την άμβλυνση των αντιθέσεων, που εγγενώς υπάρχουν στις συλλογικές εργασιακές σχέσεις.

Έτσι, από την εποχή της θεσμοθέτησής του, ο ΟΜΕΔ έγινε μέρος ενός νέου για τη χώρα μας συστήματος ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων και επί τρεις και πλέον δεκαετίες επεδίωξε να συμβάλλει στην ανάπτυξη του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Είναι, επίσης, γεγονός ότι, μετά το έτος 2010 έλαβαν χώρα μεγάλες οικονομικές και νομοθετικές αλλαγές στη χώρα, οι οποίες επηρέασαν το περιβάλλον και τη λειτουργία των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Ήδη, ο ΟΜΕΔ αντιμετώπισε, με τις σχετικές νομοθετικές μεταβολές, νέες προκλήσεις μετά το 2019 στις οποίες όφειλε και πάλι να ανταποκριθεί. Ομοίως, πρόκληση αποτέλεσε και η μακρά περίοδος της πανδημίας, η οποία επίσης επηρέασε το έργο του ΟΜΕΔ, όπως άλλωστε επηρέασε και την όλη οικονομία και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Αναφερόμενος στο έργο του Οργανισμού κατά την περίοδο αναφοράς, πρέπει, κατ' αρχάς, να επισημανθεί ότι η λειτουργία των υπηρεσιών του όλο αυτό το διάστημα υπήρξε, κατά τη γνώμη μου τουλάχιστον, άκρως ικανοποιητική. Ακόμη και την περίοδο του κορωνοϊού, αντιμετωπίσαμε τα

όποια προβλήματα, οργανώνοντας σε σύντομο διάστημα τη διαδικτυακή λειτουργία των δραστηριοτήτων του.

Σε σχέση με τα στατιστικά στοιχεία που επεξεργασθήκαμε στην έκθεση και τα οποία έχετε ενώπιόν σας προκύπτει ότι το κύριο έργο του Οργανισμού εντοπίζεται στη συμφιλίωση και στη μεσολάβηση. Ως προς τη μεσολάβηση χειρίστηκαν 12 υποθέσεις το 2022, 15 το 2023 και 19 το 2024. Η διαιτησία έχει πλέον περιορισμένη εμβέλεια, αφού σε όλα αυτά τα έτη είναι εξαιρετικά περιορισμένος ο αριθμός των διαιτησιών, δηλαδή 1 το 2022, 3 το 2023 και 9 το 2024.

Περαιτέρω, μια νέα διαδικασία, αυτή της συμφιλίωσης, εντάχθηκε στο σώμα του Οργανισμού και παρά ορισμένες ασάφειες της νομοθεσίας, δεν παρουσιάστηκε κανένα νομικό πρόβλημα. Έτσι, εμφανίζεται αυξανόμενος ο αριθμός των συμφιλιώσεων, διαδικασία η οποία, ίσως να αποτελέσει την κύρια δραστηριότητα του Οργανισμού Έγιναν αντικείμενο χειρισμού 15 υποθέσεις το 2022, 10 το 2023 και 15 το 2024. Επίσης, θα πρέπει να επισημανθεί ότι πλέον, κατά το νόμο, ανάγεται στη δραστηριότητα του Οργανισμού, αντί της Επιτροπής Προστασίας συνδικαλιστικών Στελεχών, η εκδίκαση εφέσεων και επί υποθέσεων προσωπικού ασφαλείας. Έτσι επί 12 μεσολαβήσεων προσωπικού ασφαλείας το 2022, 15 το 2023 και 19 το 2024, έχουμε το 2022 5 διαιτητικές αποφάσεις, 2 το 2023 και 4 το 2024. Τέλος υπήρχαν 19 υποθέσεις δημοσίου διαλόγου το 2022, 10 το 2023 και 20 το 2024.

Δεν συνεχίζω με τους αριθμούς για να μην κουράσω.

Εντάχθηκαν στα Σώματα οι νέοι Μεσολαβητές - Διαιτητές, προσφέροντας νέο αίμα, αλλά και ενσωματώθηκαν στο πνεύμα της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας που διέπει το έργο του Οργανισμού. Τελικά, καταφέραμε να προσελκύσουμε και να προσλάβουμε ό,τι καλύτερο είχε να προσφέρει η «αγορά» στο πεδίο μας.

Η διαδικασία της εκπαίδευσής των νέων μεσολαβητών Διαιτητών γνώρισε μοναδική επιτυχία. Πείσαμε και την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Γραφείο Εργασίας ότι αξίζουμε να ασχοληθούν με εμάς, ενώ συναποφασίσαμε και συνδιοργανώσαμε την εκπαίδευση για πρώτη φορά σε διεθνές περιβάλλον. Τελικά, η όλη διαδικασία αναγνωρίστηκε τιμητικά ως «καλή πρακτική» εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και το σημαντικότερο. Η όλη λειτουργία του Οργανισμού χαρακτηρίστηκε, ως οφειλόταν άλλωστε, από ανεξαρτησία, διαφάνεια, αντικειμενικότητα και θεσμική προσέγγιση όλων των ζητημάτων και όλων των εμπλεκομένων φορέων. Δεν υπήρξε κανένα περιθώριο για ατομικές ούτε για μεροληπτικές συμπεριφορές. Μέχρι πρόσφατα, οι περισσότερες αποφάσεις και του Διοικητικού Συμβουλίου και των διαφόρων Επιτροπών (π.χ. εκπαίδευσης) ήταν ομόφωνες.

Η περιφερειακή δραστηριότητα

Πέραν όμως από τα παραπάνω, άξια λόγου είναι και η λοιπή δραστηριότητα του Οργανισμού.

Και αναφερόμαστε κατ' αρχάς στη διαδικασία του κατώτατου μισθού. Οργανώσαμε το σύστημα ενημέρωσης και διαβούλευσης εμπρόθεσμα και χωρίς την παραμικρή παρατυπία, ακόμη και στις περιπτώσεις που η Πολιτεία έθετε, κατ' εξαίρεση, ασφυκτικότατες προθεσμίες ως προς τη διεξαγωγή της διαδικασίας. Ακόμη και φέτος, επιχειρούμε να ανταποκριθούμε στις προκλήσεις ενός νέου συστήματος.

Επίσης, δραστηριοποιήσαμε μετά από καιρό και την ερευνητική δραστηριότητα του Οργανισμού και ολοκληρώθηκε μια αξιολογή, κατά τη γνώμη μου, μελέτη, των μεσολαβητών Μ. Σταμπουλή και Α. Μαλαγαρδή για την εξέλιξη των συλλογικών διαπραγματεύσεων, τα τελευταία έτη, η οποία είναι υπό έκδοση και σε λίγες μέρες θα είναι στα χέρια όλων μας. Η μελέτη αυτή αποτελεί τη συνέχεια μελετών του Οργανισμού για τα παλαιότερα χρονικά διαστήματα.

Ομοίως, στο πλαίσιο της εξωστρέφειας του Οργανισμού και της ενημέρωσης για τις νέες και τις παλαιές αρμοδιότητές του, οργανώσαμε και πάλι, μετά από πολύ καιρό, τα Περιφερειακά Σεμινάρια, στα οποία μετείχαν εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων.

Τέλος, το κύρος του Οργανισμού σε διεθνές επίπεδο αναβαθμίσθηκε. Χωρίς ιδιαίτερα μεγάλο κόστος οργανώσαμε δύο σημαντικά διεθνή συνέδρια. Στο πρώτο προσκαλέσαμε ακαδημαϊκές προσωπικότητες από τα Βαλκάνια και τη Ν.Α. Ευρώπη, αναλύοντας τα μείζονα σύγχρονα ζητήματα της συλλογικής διαπραγμάτευσης. Στο δεύτερο προσήλθαν εκπρόσωποι από όλους τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς, τιμώντας το δικό μας

οργανισμό. Και κάτι περισσότερο. Βάλαμε, εμείς, τα θεμέλια για ένα ευρωπαϊκό δίκτυο οργανισμών μεσολάβησης και συμφιλίωσης. Το κύρος του ΟΜΕΔ στο διεθνές πεδίο απέναντι στους ομόλογους οργανισμούς και απέναντι σε διεθνείς οργανισμούς, όπως το Διεθνές Γραφείο Εργασίας είναι υψηλό. Αφήνουμε εδώ μια σημαντική κληρονομιά.

Η Βιβλιοθήκη του Οργανισμού επαναδραστηριοποιήθηκε. Όχι μόνο μέσω της αγοράς νέου προγράμματος, αλλά και μέσω της ένταξής της στο εθνικό σύστημα βιβλιοθηκών, ώστε να είναι πιο λειτουργική. Η βιβλιοθήκη του ΟΜΕΔ ξαναγίνεται μια από τις πιο σημαντικές εξειδικευμένες βιβλιοθήκες που αφορούν την εργασία, ώστε να εξυπηρετεί τους ενδιαφερόμενους επιστήμονες. Αποκτά έτσι 70 περίπου νέα βιβλία, και ξενόγλωσσα, όπως και πέντε νέα συνδρομές σε ξενόγλωσσα περιοδικά. Επίσης, η ιστοσελίδα του Οργανισμού αναβαθμίσθηκε. Απέκτησε ζωντάνια, με ενημέρωση σε τακτική βάση από ελληνικές και αλλοδαπές πηγές, ενώ δημιουργήθηκε η υποδομή για τη λειτουργία της και στην αγγλική γλώσσα.

Υπάρχουν, όμως, ακόμη πράγματα να γίνουν. Πρέπει να βελτιώσουμε την επικοινωνία μας. Να ενημερώσουμε τα μέρη για τη νέα αρμοδιότητα του Οργανισμού, δηλαδή τη συμφιλίωση, καθώς διαπιστώσαμε από τα περιφερειακά σεμινάρια ότι υπάρχει τέτοια ανάγκη. Να δημιουργήσουμε μια πιο φιλική ιστοσελίδα. Να ολοκληρώσουμε το έργο της ανανέωσης των ενημερωτικών φυλλαδίων. Να βγει το ηλεκτρονικό περιοδικό που ήδη έχουμε αποφασίσει. Κυρίως, να πείσουμε ότι είναι προς το συμφέρον όλων, Πολιτείας και κοινωνικών εταίρων, να ενισχύσουν τη δραστηριότητα του Οργανισμού με κατεύθυνση αποκλειστικά την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητά του. Η επίτευξη της κοινωνικής ειρήνης είναι μια δύσκολη διαδικασία που δεν επιδέχεται κοντόφθαλμες επιδιώξεις, αλλά μόνο προοπτικές και βλέμματα προς το μέλλον από φωτισμένους ανθρώπους. Αυτά τα στοιχεία πρέπει να διαφυλαχθούν ως κόρη οφθαλμού.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω, προσωπικά, θερμά τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΜΕΔ για την πολύτιμη συνδρομή τους στην ομαλή λειτουργία του Οργανισμού στη διάρκεια αυτής της περιόδου, όλα τα μέλη των Σωμάτων Μεσολαβητών και Διαιτητών, όσο και τους ανώτατους Δικαστές για την καθοριστική συμβολή τους στην επίλυση συλλογικών διαφορών μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, καθώς και τους υπαλλήλους

του Οργανισμού που συνέβαλαν στη συλλογή και επεξεργασία των αναγκαίων στοιχείων για τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης, όπως και για τη συμβολή τους στην εν γένει λειτουργία του.

Ευχαριστώ.